

De Houtmarkt

School voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs aan jonge kinderen

Onderwijs Concept Houtmarkt Jonge Risico Kinderen

Uitgangspunt:

- Onderwijsaanbod laten aansluiten bij de ontwikkelingsbehoefte van het kind
- Het pedagogisch klimaat wordt door de leerkracht afgestemd op de onderwijsbehoeftes
- Geen enkel kind hoort thuis te zitten
- Samenwerking met ouders zien wij als noodzaak en vormt de basis voor een goede ontwikkeling voor het kind. Dit betekent dat ouders hoge verwachtingen mogen hebben van de Houtmarkt en dat wij eveneens hoge verwachtingen hebben van ouders.

De samenstelling van de groepen is afhankelijk van

- ❖ Kindkenmerken
- ❖ Het pedagogisch klimaat
- ❖ Competenties van de leerkrachten

Onze groepen zijn klimaatgroepen; iedere groep heeft een duidelijke, voorspelbare structuur waarbinnen het onderwijsaanbod afgestemd is : soms ligt de nadruk op een sturend aanbod, soms is er ruimte of wordt er ruimte gecreëerd om meer keuze en kind-initiatieven te honoreren. Ook is er een verschil in de manier van aanspreken; het is van belang te weten of kinderen kunnen profiteren van een groepsgericht aanbod of dat zij meer ontlene aan een meer individuele benadering.

De aanpak in de groepen is gericht op:

- Bij de hand nemen: stap voor stap
- Modeling en geleid werken
- Vast rooster: voorspelbaar; niet afwijken
- Vaste routines (soms tot in detail)
- Gericht op veiligheid en rust
- Leerkracht bepaalt grotendeels en ondersteunt

Maar zeker ook:

- Meer ruimte voor eigen keuze
- Binnen de regels van de klas is er ruimte voor kind-initiatief
- Er is een vast dagritme maar binnen de onderdelen aansluiten bij wat er leeft
- Kinderen krijgen verantwoordelijkheid
- Leerkracht biedt binnen de grenzen veel ruimte

Afhankelijk van het verschil in behoefte en mogelijkheden van de kinderen wordt er gekeken welk groepsklimaat het beste past

Uiteindelijk wil de Houtmarkt door passend onderwijsklimaat

- **Zorgen voor factoren die gewenst gedrag oproepen**
- **Uitlokkende factoren van probleemgedrag vermijden**

Op de Houtmarkt hebben we verschillende groepen

- Een groep waarbij kinderen nog onvoldoende schoolse vaardigheden hebben en nog veel moeite hebben om in een schoolse setting te functioneren. Veel van de kinderen hebben een aanzienlijke achterstand in de spraak/taal ontwikkeling en hebben veel stimulans nodig om zich te ontwikkelen. In deze groep ligt het accent op het stimuleren van ik-kracht en ik-besef, taal, spel, zelfredzaamheid en beginnende schoolse vaardigheden: het luisteren naar de leerkracht, het accepteren van kleine opdrachtjes.
- Een groep waarbij een zeer grote mate van voorspelbaarheid een noodzaak is. In deze groep is het aanbod wel groepsgericht maar met veel momenten in klein groepsverband. Hier ligt het accent op zelfstandig leren, sociale vaardigheden en emotionele ontwikkeling, samenspel. Veel aandacht is er voor zelfreflectie. Vanwege een zekere zelfbepalendheid van leerlingen zijn er momenten van een volgende werkwijze.
- Eveneens is er een groep met een meer 'sturende' aanpak hoewel ook zeker veel momenten van keuze. Hier speelt het voorwaardelijk leren en een groepsgerichte aanpak een centrale rol naast het spel, uitdaging en training van zelfstandig leren. Ook hier wordt een start gemaakt met aanvankelijk leren als de kinderen daar aan toe zijn.
- Leergerichte groep : waar binnen een vaste leerstructuur gestart wordt of verder gegaan wordt met aanvankelijk leren. Ook is er een gericht aanbod op activiteiten zelfstandig leren en samenspel. Op sociaal emotioneel gebied ligt er een accent op het omgaan met de beperking. Er wordt een sturende aanpak met veel volgende elementen als transfermogelijkheid ingezet.

	groepsgericht	individueel gericht
Sturend <ul style="list-style-type: none"> • Bij de hand nemen: stap voor stap • Modeling en geleid werken • Vast rooster: voorspelbaar; niet afwijken • Vaste routines (soms tot in detail) • Gericht op veiligheid en rust • Leerkracht bepaalt grotendeels en ondersteunt 	Voornamelijk groepsbenadering <i>Een groep waarbij het leren een centrale rol speelt naast het spel, uitdaging en training om aan zelfstandig leren te voldoen</i>	Individuele benadering en clustergroepjes <i>Leergroep waar binnen een vaste leerstructuur gestart wordt met aanvankelijk leren</i>
Structuur met kindvolgende aspecten <ul style="list-style-type: none"> • Meer ruimte voor eigen keuze • Binnen de regels van de klas is er ruimte voor kind-initiatief • Er is een vast dagritme maar binnen de onderdelen aansluiten bij wat er leeft • Kinderen krijgen verantwoordelijkheid • Leerkracht biedt binnen de grenzen veel ruimte 	Mix van groeps en individuele benadering <i>Een groep die vooral inspeelt op de behoefte aan structuur en veiligheid (om bijvoorbeeld angsten te verminderen)</i>	Voornamelijk groepsbenadering <i>Een groep waarbij het leren van de schoolse vaardigheden centraal staat en de behoefte aan spel om te komen tot leren</i>

- Kinderen kunnen meerdere jaren hetzelfde pedagogisch klimaat nodig hebben ; hierdoor ontstaan er grotere verschillen in didactisch niveau
- Er is een goede inschatting van de onderwijsbehoefte nodig bij binnenkomst, liefst observatie op vorige school
- Er kan binnen de school geëxperimenteerd worden met aanpassingen van de schoolomgeving voor individuele kinderen

De (speciale) doelstellingen van de Houtmarkt, waarbij we uitgaan van de onderwijsbehoefte van ieder individueel kind wordt gerealiseerd door handelingsgericht te werken en

- Het vinden van een goede balans voor ieder kind in de onderwijsleeromgeving tussen veiligheid en uitdaging, sturende en / of volgende begeleiding.
- Inzicht te krijgen in de ondersteuningsvragen van de geplaatste kinderen, gericht op het vinden van de meest effectieve leerstijl en waar noodzakelijk deze behandeling aanpassen en bijstellen
- Overleg met ouders met betrekking tot afstemming van de aanpak thuis en op school en met betrekking tot schoolkeuze
- Een planmatige aanpak van leerproblemen en gedragsproblemen.
- Het overdragen van opgedane ervaringen door middel van rapportage aan de ontvangende school en eventuele ambulante begeleiding.
- Het verzorgen van een veilig leer- en leefklimaat
- Het zo optimaal mogelijk een onderwijsaanbod bieden aan de kinderen, waarbij uitgegaan wordt van de onderwijsbehoefte van ieder individueel kind
- Om leren gaan met sturing is een doel naast het leren omgaan met keuzemogelijkheden. Er wordt toegewerkt naar een balans hiertussen, welke belangrijk is voor de overstap naar vervolgonderwijs.

Onderwijsconcept van groep Schildpad 2010-2011

<p>Kindkenmerken</p> <p>Denk aan motivatie, kennis en vaardigheden, persoonskenmerken, gedragskenmerken, cognitief niveau, geheel ontwikkelingsniveau</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spraakachterstand - taalachterstand - (faal) angstige kinderen - Achterstand in grote en/ of kleine motoriek - Kinderen met een korte concentratie boog - Kinderen die geneigd zijn weinig initiatief te nemen - Kinderen die de algemene leervoorwaarden nog niet beheersen en kinderen die de schoolse vaardigheden nog niet beheersen. - Kinderen die sociaal emotioneel jong zijn t/m 5. - Kinderen met een laag of nog niet meetbaar IQ. - Kinderen met een ontwikkelingsachterstand op het gebied van spel.
<p>Onderwijsbehoeften</p> <p>Wat kan /kunnen de groep/kinderen leren op pedagogisch vlak (welbevinden/zelfsturing, omgang met anderen) didactisch gebied</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ik-ontwikkeling - Veel terug laten komen in speelse situaties (woorden, activiteiten enz) - Veel bevestiging geven tijdens verschillende leersituaties - Zoveel mogelijk zintuigen laten gebruiken bij instructie - Veel gebruik maken van herhaling - Veel complimenten geven - Benoemen wat een kind aan het doen is en het benoemen van gevoelens. Verwoorden. - Welbevinden is aandacht geven aan zintuiglijke instructie - Goed contact met ouders - Warm klimaat - Niet overvragen eigen competentie niveau of iets erboven - Duidelijke structuur en voorspelbaarheid - Veel korte instructie en werkmomenten - Veel individueel contact of in kleine groepen - Veel voorlezen - Veel bewegen <p>zelfsturing</p> <ul style="list-style-type: none"> - bevorderen zelfredzaamheid - keuze van spel - initiatieven van kinderen serieus nemen en waar mogelijk uitwerken <p>omgang met anderen</p> <ul style="list-style-type: none"> - voorbeeldfuncties - uitspelen en uitleggen van sociale situaties en spelsituaties
<p>Pedagogische onderwijsbehoeften van de groep</p> <p>Denk aan sturende en volgende activiteiten waar volg je dan op en waar stuur je dan op</p>	<p>de doelen voor deze klas zijn volgend en we willen er uiteindelijk naar toe werken dat kinderen zelf keuzes gaan maken. Eerst zullen alle activiteiten en werkjes uitgelegd moeten worden en hulp bij geboden moeten worden dus zal dit eerst sturend aangeboden worden zodat kinderen bekend raken met alle activiteiten.</p> <p>wat verstaan wij onder volgend:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zelf keuzes maken - aansluiten bij de onderwijsbehoeften van het kind -
<p>Onderwijsaanbod:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Een uitdagende leeromgeving : uitnodigende hoeken zowel binnen als buiten de klas • Het aanbod in de hoeken is gerelateerd aan het thema • Daar waar nodig wordt er programmagericht gewerkt • Kinderen werken vanuit een keuzeaanbod tijdens de werkles

	<p>van 20 minuten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er is dagelijks 1 werkles • Er is een groot groepsgericht aanbod waar het accent ligt op <ol style="list-style-type: none"> 1. woordenschatontwikkeling 2. taalbegrip 3. zinsbouw 4. boekoriëntatie 5. verhaalbegrip • Tijdens het thema staat er 1 prentenboek centraal waar dagelijks mee/uit gewerkt wordt • 2x per week is er een aanbod voor auditieve vaardigheden middels Kinderklanken • Wekelijks is er een aanbod in de groep van de logopediste: zij biedt specifieke oefeningen aan op het gebied van mondmotoriek, woordenschatontwikkeling en Denk Stimulerende Gespreksvaardigheden. De leerkracht herhaalt de daarop volgende weken . • Dagelijks is er een bewust aanbod voor spel; kinderen worden geactiveerd om een speelplan te maken alvorens het te gaan uitvoeren. Spel in de huishoek wordt regelmatig begeleid. • Zelfstandigheidbevordering richt zich op omgaan met regels , afspraken en materialen ; zelfstandig werken krijgt heel nadrukkelijk de aandacht : kinderen moeten gaan leren om minstens 5 minuten zelfstandig aan het werk te zijn en leren om te gaan met uitgestelde aandacht. • Om de week is er een aanbod voor de zintuiglijke ontwikkeling waarbij ingezoomd wordt op spanning en ontspanning (motorprogramma) • 1x per week is er een aanbod voor de schrijfmotoriek: Schrijfdans. Dit kan groepsgewijs aangeboden worden of in kleiner verband • 2x per week wordt er een nadrukkelijk aanbod geboden op het gebied van sociaal-emotionele vorming. Er wordt gebruik gemaakt van <i>Doos met gevoelens</i> en de schooltelevisieserie <i>Koekeloere</i>
<p>Klassenorganisatie Denk aan zelfstandigheidbevordering, zelfstandig werken maar ook aan de praktische uitwerking van een volgend/sturend aanbod</p>	<p>De kinderen behoeven nog veel steun bij het uitvoeren van de gewone dagelijkse handelingen waar het gaat om activiteiten die minder gestructureerd zijn.(Jas/tas/omkleden)</p> <p>Bij het doen van werkjes aan tafel kan de begeleiding soms en zeer kortdurend wat meer op afstand omdat de activiteit van zichzelf of de ruimte wat meer gestructureerd is.</p> <p>We ondersteunen de kinderen met hulpmiddelen zoals: dagritme kaarten</p> <ul style="list-style-type: none"> * gebruik "terugloopklok" bij spel/werkmomenten * groen/rood stoplicht bij werken op eigen werkplek * instructie in de kring * gebruik voorbeeldkaarten * herhalen van schoolregels * herhalen van klassenafspraken

Onderwijsconcept van groep Kikker

<p>Kindkenmerken</p> <p>Denk aan motivatie, kennis en vaardigheden, persoonskenmerken, gedragskenmerken, cognitief niveau, algeheel ontwikkelingsniveau</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kinderen met ASS/ADHD kenmerken ❖ Faalangstige kinderen (op de grens van angststoornis, PDD-Nos) ❖ Kinderen die vanuit zichzelf moeite hebben met structuur en overzicht ❖ Kinderen die functioneren op de grens van Bao/So <p>Kinderen hebben motivatie, maar wij moeten voorwaarden scheppen zodat er geen angst of weerstand naar boven komt.</p> <p>De kinderen hebben moeite met het zelf ordenen van handelingen en processen. Zij hebben directe steun nodig van volwassenen en een vaste structuur. Daarbij helpen vaste regels, routines en modeling. We proberen d.m.v denkvragen dit proces te stimuleren.</p> <p>Alle kinderen zijn erg kwetsbaar. Ze hebben nog weinig ik gevoel en zijn snel van slag door iets wat er in hun omgeving gebeurt De kinderen hebben steun, verduidelijking, modeling nodig bij het doen van allerlei vaardigheden. Dit gebeurt op individuele basis. De kinderen zijn druk, beweeglijk, chaotisch. Ze behoeven voorspelbaarheid, structuur, rust en sturing.</p>
<p>Onderwijsbehoeften</p> <p>Wat kan /kunnen de groep/kinderen leren op pedagogisch vlak(welbevinden/zelfsturing, omgang met anderen) didactisch gebied</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Door de moeite die kinderen hebben met het zelf ordenen van handelingen en processen hebben zij directe steun nodig van volwassenen en een vaste structuur: vaste regels, routines en modeling. We proberen d.m.v denkvragen dit proces te stimuleren. • Alle kinderen zijn erg kwetsbaar. Ze hebben nog weinig ik gevoel en zijn snel van slag door iets wat er in hun omgeving gebeurt. Een veilige omgeving stimuleren we d.m.v vaste regels, routines, visualisatie, voorspelbaarheid. Daarbij zijn we in de voorbereidende fase veel bezig met gevoelens, de omgang met elkaar en materialen. • Kinderen kunnen beperkte keuzes aan. Bij het werken met ontwikkelingsmaterialen mogen zij uit een beperkt aantal materialen op hun niveau kiezen. Bij knutselwerkjes zijn er keuzes in materialen, gereedschappen en technieken. • Het niveau ligt tussen groep 1 en groep 3. Er wordt in 3 groepen gewerkt; de cognitieve mogelijkheden worden op deze manier benut. • Tussendoor veel ruimte voor bewegen <p>Doelen</p> <p>Kinderen kunnen omgaan met een beperktere keuze tijdens het werken. Kinderen werken in verschillende niveaus (3) Kinderen behoeven minder steun van een volwassene bij overgangen en dagelijkse activiteiten Een aantal kinderen is een traject ingegaan om te kijken naar medicatie i.v.m beweeglijkheid en ongeconcentreerdheid De kinderen kunnen 5 minuten zelfstandig werken. In de klas komt er geen pestgedrag meer voor en ontstaat er een beginnend groepsgevoel.</p>

<p>Pedagogische onderwijsbehoeften van de groep Denk aan sturende en volgende activiteiten waar volg je dan op en waar stuur je dan op</p>	<p>De kinderen behoeven sturing. Bij overgangen, bij het aan het werk gaan of het opstarten van activiteiten. Daarnaast is er een beperkte keuze om angst en weerstand te doen verkleinen en meer zelfvertrouwen te krijgen.</p> <p>Regels zijn er om de kinderen houvast en veiligheid te bieden.</p>
<p>Klassenorganisatie Denk aan zelfstandigheidbevordering, zelfstandig werken maar ook aan de praktische uitwerking van een volgend/sturend aanbod</p>	<p>De kinderen behoeven nog veel steun bij het uitvoeren van de gewoon dagelijkse handelingen waar het gaat om activiteiten die minder gestructureerd zijn. (jas/tas uitpakken)</p> <p>Bij het doen van werkjes kan de begeleiding soms al wat meer op afstand omdat de activiteit van zichzelf meer gestructureerd is. We gebruiken hulpmiddelen: time timer, stoplicht, hulpkaart en picto's</p>
<p>Onderwijsaanbod:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een wisselend aanbod in sturing en keuze bij werken en spelen in de hoeken • Er wordt ingezet op impulsbeheersing door middel van de Beertjesmethodiek: stop-denk-doe • Een leeromgeving : beperkte en afgebakende hoeken binnen en buiten de klas • Er zijn dagelijks 2 werklessen; de meeste in de klas • Er is een groepsgericht taalaanbod gekoppeld aan het thema ; het accent ligt op <ol style="list-style-type: none"> 1. woordenschatontwikkeling 2. taalbegrip 3. zinsbouw 4. boekoriëntatie 5. verhaalbegrip • 1x per week is er een aanbod voor auditieve vaardigheden middels Kinderklanken • 1x per week is er een aanbod voor de schrijfmotoriek: Schrijfdans. Dit kan groepsgewijs aangeboden worden of in kleiner verband • 2x per week is er een aanbod op het gebied van ontluikende gecijferdheid. Dit kan groepsgewijs aangeboden worden of in kleiner verband Het accent ligt op <ol style="list-style-type: none"> 1. taal voor het uitdrukken en benoemen van hoeveelheden 2. vergelijken en benoemen van aantallen 3. vergelijken en benoemen van verschil in grootte en vorm 4. ruimtelijke relaties 5. tijdvolgorde 6. meten • Er is dagelijks een bewust aanbod voor spel. Spel wordt regelmatig begeleid: vóórspelen en meespelen. • Zelfstandigheidbevordering richt zich niet alleen op omgaan met regels , afspraken en materialen ; zelfstandig werken krijgt heel nadrukkelijk de aandacht: kinderen moeten gaan leren om minstens 10 minuten zelfstandig aan het werk te zijn en leren om te gaan met uitgestelde aandacht; daarnaast leren we kinderen om minstens 2 korte taken achter elkaar uit te voeren • 2x per week wordt er een nadrukkelijk aanbod geboden op het gebied van sociaal-emotionele vorming. Naast de <i>Doos met gevoelens</i> wordt er gebruik gemaakt van Koekeloere, een schooltelevisieserie

	<p>Zelfstandigheidbevordering richt zich op zelfredzaamheid, omgaan met materialen en omgaan met regels en afspraken. Daarnaast is de inzet van de leerkracht gericht om vanuit een sturende aanpak de kinderen meer met keuze om te laten gaan.</p>
--	--

Onderwijsconcept van groep Vlinder 2010-2011

<p>Kindkenmerken</p> <p>Denk aan motivatie, kennis en vaardigheden, persoonskenmerken, gedragskenmerken, cognitief niveau, algeheel ontwikkelingsniveau</p>	<ul style="list-style-type: none"> * kinderen die behoefte hebben aan werken binnen een structuur * kinderen die op cognitief gebied uitgedaagd moeten worden * veel kinderen werken op groep 2 niveau * kinderen met een spraak/taal achterstand * kinderen met een korte spanningsboog * kinderen die geneigd zijn weinig initiatief te tonen * kinderen met achterstand in fijne en grove motoriek * kinderen die soc. emotioneel jong gedrag vertonen * kinderen met een achterstand op gebied van spel * kinderen met ASS kenmerken * beweeglijk
<p>Onderwijsbehoeften</p> <p>Wat kan /kunnen de groep/kinderen leren op pedagogisch vlak (welbevinden/zelfsturing, omgang met anderen) didactisch gebied</p>	<ul style="list-style-type: none"> * structuur aanbrengen in aanpak materiaal * meerdere taken achter elkaar zelfstandig kunnen maken * maken speelplan en aanbieden spelondersteuning * herhalen van afspraken en regels * leren niet direct te reageren op gedrag van anderen * leren om op positieve wijze contact te zoeken met elkaar * door aangeboden structuur wordt een veilige omgeving gecreëerd <p>Doelen :</p> <ul style="list-style-type: none"> * de kinderen minder op elkaars gedrag reageren * de kinderen het niveau hebben behaald wat betreft met lees- en rekenvoorwaarden van groep 2 * zelfstandig 3 werkbladen achter elkaar kunnen maken * de kinderen 10 min. zelfstandig kunnen werken
<p>Pedagogische onderwijsbehoeften van de groep</p> <p>Denk aan sturende en volgende activiteiten waar volg je dan op en waar stuur je dan op</p>	<ul style="list-style-type: none"> * sturing bij overgangen van activiteiten * indien nodig individuele begeleiding en aansturing * activiteiten afstemmen op onderwijsbehoefte van het kind * aansturen op gedragskenmerken van het kind
<p>Klassenorganisatie</p> <p>Denk aan zelfstandigheidbevordering, zelfstandig werken maar ook aan de praktische uitwerking van een volgend/sturend aanbod</p>	<ul style="list-style-type: none"> * dagritme kaarten * gebruik "terugloopklok" bij spel/werkmomenten * groen/rood stoplicht bij werken op eigen werkplek * instructie in de kring * bekendheid gebruik kasten wanneer taak klaar is * gebruik voorbeeldkaarten * herhalen van schoolregels * herhalen van klassenafspraken

Onderwijsconcept van groep Beer

<p>Kindkenmerken Denk aan gedragskenmerken, cognitief niveau, algeheel ontwikkelingsniveau</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kinderen met psychiatrische stoornissen zoals ASS, ADHD, ODD, hechtingsproblematiek • Grote structuurbehoefte • Leerkracht dient als hulp-ik • Kinderen zijn snel van slag wanneer iets anders loopt • Moeite met kiezen of eigen invulling aan een activiteit te geven • Kinderen bij wie zonder sturing de ontwikkeling stil staat • Kinderen bij wie aanvankelijk een volgend aanbod noodzakelijk is om zich te kunnen ontwikkelen • Cognitie: niveau wisselend, kinderen laten niet alles zien vanwege kind en milieufactoren. • Kinderen zijn prikkelgevoelig, afleidbaar en is vaak sprake van een geringe impulscontrole. De frustratietolerantie is gering. • Voor de kinderen zijn de sociale vaardigheden in de groep complex. Veel herhaling en aanleren vaardigheden is belangrijk. • Het externaliserend gedrag wordt gezien als een hulpvraag van het kind. Kinderen hebben een aparte aanpak nodig qua communicatie en pedagogisch handelen van de leiding. • Door de verschillende stoornissen is er geen eenduidige aanpak mogelijk maar wordt het pedagogisch handelen en de didactische aanpak zoveel mogelijk afgestemd aan de behoefte van het kind.
<p>onderwijsbehoeften Wat kan /kunnen de groep/kinderen leren op pedagogisch vlak (welbevinden/zelfsturing, omgang met anderen) didactisch gebied</p>	<p>Het leren van primaire schoolse vaardigheden. Het leren om te gaan met de ander: leren prikkels van anderen te verdragen en zich te conformeren aan eenvoudige regels. Sociaal emotionele vaardigheden verder ontwikkelen.</p>
<p>Pedagogische onderwijsbehoeften van de groep Denk aan sturende en volgende activiteiten waar volg je dan op en waar stuur je dan op</p>	<p>Er wordt structuur geboden; een rustige voorspelbare leeromgeving is nodig. Kinderen leren door het opdoen van succeservaring. De werkorganisatie moet ontwikkeld worden daarom wordt de opdracht stapsgewijs aan geboden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - de omgeving aanpassen volgens het teach-principe, voorspelbaarheid, veiligheid, visualisatie - prikkelarme werkplek - stapsgewijze aanpak - modelleren - uitgaan van de sterke kanten en mogelijkheden van het kind - sturend op de gedragskenmerken van het kind, afgestemd op het individu - directief-affectief neutraal - afstemmen op onderwijsbehoefte van het kind -
<p>onderwijsaanbod</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Veel aandacht voor schoolse vaardigheden • Er zijn dagelijks 2 werklessen waarbij gewerkt wordt met ontwikkelingsmateriaal (op de hele dagen) hierbij wordt het zelfstandig werken geoefend. Het zelfstandig werken krijgt veel aandacht: kinderen moeten gaan leren om minstens 10 minuten zelfstandig aan het werk te zijn en leren om te gaan met uitgestelde aandacht. • Taalactivering door interactief voorlezen van prentenboeken,

	<p>doen van taalspelletjes, geven van werkbladen en stempelboekjes aansluitend bij het thema</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het aanbod van leeractiviteiten wordt vanuit een thematisch aanbod gedaan waarbij alle ontwikkelingsgebieden de aandacht krijgen • Een rijke leeromgeving voor spelactiviteiten, muziek en wereldoriëntatie • Een keer per week wordt er een judo les gegeven. • De kinderen maken twee keer per week gebruik van de gymzaal om te gymmen in een circuit en voor een spel-les. • Logopedische ondersteuning door lesvoorbereiding en samenwerking met kinderklanken • Er wordt twee keer per week geknutseld. • Er wordt aandacht besteed aan zintuiglijke ontwikkeling door te werken met sensopathisch materiaal • Kinderen hebben na elke werkles de mogelijkheid te spelen. Begeleid en vrij spel in de klas en in de hoeken. • Kinderen hebben veel vertaling nodig van hun gevoelens. Voor de sociaal emotionele ontwikkeling wordt de doos vol gevoelens gebruikt en sommige kinderen werken aan het IK boek. • 1 kind, 1 plan ook op didactisch gebied: dit betekent dat er veel verschillende didactische niveaus zijn <p>Doelen: Door pedagogisch klimaat een veilige omgeving creëren waar kinderen vertrouwen krijgen in de ondersteuning en begeleiding van de leerkracht verminderen van externaliserend gedrag bij groepsactiviteiten, beginnend bij de kring het aanleren van schoolse vaardigheden</p>
--	--

<p>klassenorganisatie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dagritmekaarten ▪ Veel verduidelijking, visualisatie en voorspelbaarheid middels picto's, teach-principes ▪ Spelbord- begeleid spel en vrije keuze ▪ Individueel schema indien nodig voor een kind (vb computer) ▪ Foto's ter verduidelijking wanneer mensen in de klas komen ▪ Time-timer om de tijdsduur aan te geven ▪ Groen/rood stoplicht tijdens werken- zelfstandigheid ▪ regels van de kring op kringtafel (picto's) ▪ wachtbakje- momenten opvullen in overgang situaties ▪ groepstafel: kringactiviteiten, kinderen hebben vaste plek ▪ Groepstafel wordt verder nog gebruikt voor het knutselen en het eten. De rest van de dag zitten kinderen aan hun eigen prikkelarme werkplek ▪ individuele aanpak ▪ interesse kind inzetten als beloning
----------------------------------	---

Onderwijsconcept van De Dolfijn

<p>Kindkenmerken Motivatie kennis en vaardigheden, persoonskenmerken, gedragskenmerken, cognitiefniveau en algeheel ontwikkelingsniveau.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kinderen met een gediagnosticeerde gedragsproblematiek ❖ Kinderen met een behoefte aan begrenzing van hun werkplek ❖ Schoolse vaardigheden zijn beginsel aanwezig ❖ Kinderen kunnen beperkte cognitieve sturing aan <ul style="list-style-type: none"> • kwetsbaar en angstig, • gemiddelde intelligentie (85-115), • moeite met motivatie om te werken, • zijn qua leeftijd én niveau toe aan het leerproces, • sociaal –emotioneel jong, • uiten zich verbaal sterk (en soms agressief) maar taalbegrip is vaak lager, • informatieverwerking wijkt af (filteren van prikkels ed.), • beweeglijk, • behoefte aan duidelijke structuur en regels, enige mate van een werkhouding aanwezig (zitten aan hun tafel, kunnen enigszins omgaan met uitgestelde aandacht, pakken informatie uit groepsgewijze instructie, redelijk zelfstandig), heterogene groep
<p>Onderwijsbehoefte Wat kan/kunnen de groep/kinderen leren op pedagogisch vlak (wel bevinden/zelfsturing, omgang met anderen) en didactisch gebied</p>	<ul style="list-style-type: none"> • aanleren van gedragsregels en afspraken • zelfstandigheid aanleren • ontwikkelen van positief zelfbeeld • ontwikkelen/aanleren van sociaal-emotionele vaardigheden, zich leren veilig te (durven) voelen • ontwikkelen van zelfregulering • eventueel kennis over hun eventuele stoornis (adhd, ass etc) • afwisseling • aanvankelijk leren lezen, schrijven en rekenen. • woordenschatontwikkeling • zelfstandig leren • taalbegrip • zinsbouw • gericht spel en samenspel • wereldoriëntatie middels thema's
<p>Pedagogische behoeften van de groep Denk aan sturende en volgende activiteiten waar volg je dan op en waar stuur je dan op</p>	<p>Sturend: het aanbieden van vaste structuur; regels, afspraken, helderheid, consequent handelen. Volgend: kleine aanpassingen aanbrengen voor individuele leerlingen. Daar waar dit nodig is.</p> <p>Rust (blijven) uitstralen Uitgaan van het positieve (benoemen goed gedrag, negeren van negatief gedrag), Consequent Complimenten geven (verbaal en non-verbaal) Positieve feedback Structuur bieden Veiligheid bieden (bv troosten) Bewust omgaan gedragsregulatie</p>

	<p>Ontspannen sfeer mogelijk maken Oplossingsgericht, handelingsgericht Veel individuele aandacht geven</p>
<p>Onderwijsinhoud:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een groepsgericht aanbod waar het accent ligt op <ol style="list-style-type: none"> 1. zelfstandig leren 2. woordenschatontwikkeling 3. taalbegrip 4. zinsbouw 5. spel • Er wordt deels gewerkt aan het thema (kringactiviteit, wereldverkenning) en deels worden de methodes voor aanvankelijk leren gevolgd • Er is een dagelijks aanbod van lees- en schrijfactiviteiten • Er is een dagelijks aanbod van rekenactiviteiten • Dagelijks is er ruimte voor spel; kinderen worden geactiveerd om een spelplan te maken alvorens het te gaan uitvoeren. • Wekelijks is er een aanbod voor schrijfmotoriek/Schrijfdans • Om de week is er een aanbod voor de zintuiglijke ontwikkeling waarbij ingezoomd wordt op spanning en ontspanning (motorprogramma) • Zelfstandigheidbevordering richt zich niet alleen op omgaan met regels, afspraken en materialen; zelfstandig werken krijgt heel nadrukkelijk de aandacht: kinderen moeten gaan leren om minstens 10 minuten zelfstandig aan het werk te zijn en leren om te gaan met uitgestelde aandacht. • 1x per week wordt er een nadrukkelijk aanbod geboden op het gebied van sociaal-emotionele vorming. Naast de <i>Doos met gevoelens</i> wordt er gebruik gemaakt van onderdelen van de Pad methode. • Dagelijks worden kinderen uitgenodigd om de dag te evalueren: wat ging vandaag allemaal goed en waar ga ik morgen op letten?
<p>Klassenorganisatie Denk aan zelfstandigheidbevordering, zelfstandig werken, maar ook aan de praktische uitwerking van sturend en volgend aanbod.</p>	<p>Gebruik van veel picto's en dagritme kaarten Functie kasten is duidelijk Kasten zijn overzichtelijk en niet te vol ingericht Gebruik instructietafel, instructie aan kleine groepjes Afwisselend aanbod tijdens de werktijden en thema's Gebruik leerkrachten stoplicht Gebruik leerlingen stoplicht Time-timer consequent inzetten Thematafel Klassikaal beloningsysteem Individuele beloningsystemen, daar waar nodig Stickerkaarten Individuele tafelpicto's Vaste routines voor bv naar buiten gaan, zwemmen, verjaardagen etc Klaslokaal ruimtelijk ingericht. Gebruik van verschillende</p>

	hoeken: leeshoek, luisterhoek, bouwhoek, knutselhoek e.d. Deze hoeken worden tijdens de lessen sturend in gezet en tijdens andere momenten volgend
--	--

Expertise Houtmarkt

Op schoolniveau:

- Het hebben van verschillende pedagogische klimaten: groepsgericht/individuele benadering, voorbereidend en aanvankelijk
- Kennis van verschillende stoornissen en achterstanden welke zijn omgezet in het handelingsrepertoire van de leerkrachten
- Door het feit dat op de Houtmarkt kwetsbare kinderen zitten is het voor de leerkrachten een natuurlijke opdracht en zoektocht naar alle mogelijke kansen op ontwikkeling; er is een attitude en beroepshouding vanuit het zoeken naar kansen
- Er wordt handelingsgericht gewerkt, voor alle kinderen in iedere groep
- De Houtmarkt verwacht van ouders partnerschap: er zijn veel contacten met ouders op verschillende manieren.
- Er wordt gewerkt met kernteams om het kind te volgen: orthopedagoge, psychologe, SMW, Iber; hierdoor heeft de leerkracht de steun van een gezamenlijke verantwoordelijkheid
- Door het werken met kernteams is er de mogelijkheid om het kind goed te observeren en met elkaar en ouders een keuze te maken voor pedagogische en didactische aanpak.
- De Houtmarkt is een lerende organisatie en houdt zich geïnformeerd over alle ontwikkelingen op het gebied van Passend Onderwijs
- De Houtmarkt is goed geïnformeerd en hebben regelmatig contact als het gaat om ketenpartners
- De Houtmarkt is goed geïnformeerd over het aanbod van speciale (basis)scholen voor het vervolgonderwijs. Er is geen specifieke kennis over alle individuele reguliere scholen

Op leerkrachterniveau:

- Leerkrachten hebben veel kennis over de ontwikkeling van jonge kinderen van 4 – 8 jaar en wat zij nodig hebben
- Leerkrachten werken handelingsgericht
- Leerkrachten zien de ontwikkelingsbehoeften als uitgangspunt voor hun handelingsrepertoire
- Een aanbod van sturend en/of kind-volgend gedragsrepertoire, afgestemd op onderwijsbehoeften van ieder individueel kind sluit aan bij de specifieke competenties van de leerkracht
- Leerkrachten zijn goed geïnformeerd over ontwikkelingslijnen
- Leerkrachten gaan uit van verschillen, accepteren ze en laten leerlingen zich op eigen niveau ontwikkelen
- *Onze zorg(structuur) richt zich op alle leerlingen van de groep*
- Leerkrachten gaan uit van verschillen ; er wordt kindgericht en ook doelgericht gewerkt. De leerlingen bereiken gedifferentieerde doelen; het ene kind bereikt dus meer dan het andere kind. We gaan niet uit van basisstof
- De traditionele eenheid, de klas, doorbreken wij systematisch. We denken in groepen, gerelateerd aan de onderwijsbehoefte van ieder kind.
  - leerkrachten differentiëren bij de instructie
  - leerkrachten differentiëren bij de verwerking
  - leerkrachten differentiëren naar tempo
  - leerkrachten differentiëren naar belangstelling
  - leerkrachten differentiëren gelet op de taalverschillen
  - leerkrachten differentiëren gelet op de leerstijl van de leerling

- Leerkrachten kunnen goed reflecteren en zijn gewend om zorgen en problemen met elkaar te delen en te werken met een multidisciplinair team

Op assistentenniveau:

- Weten dat een voortdurende afstemming met de groepsleerkracht noodzakelijk is
- Sturend en/of volgend om kunnen gaan met kinderen met een gedragsstoornis en/of ontwikkelingsachterstand
- Kunnen zien waar kansen voor ontwikkeling liggen
- Kennis hebben van verschillende stoornissen
- Kunnen omgaan met agressie
- Gewend te werken met handelingsplanning